



1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391, Budapest 62. Pf. 211

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/07/2014.

Iktatószám: Vj/07-46/2014.

NYILVÁNOS VÁLTOZAT!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa az Oppenheim Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. F. G.; 1053 Budapest, Károlyi utca 12.) által képviselt **Axel Springer SE** (D-10888 Berlin, Axel Springer Strasse 65., Németország) és **Ringier AG** (CH-4800 Zofingen, Brühlstrasse 5., Svájc) kérelmezők összefonódás engedélyezése iránti kérelemre indult versenyfelügyeleti eljárásban, amelyben további ügyfélként részt vett a szintén az Oppenheim Ügyvédi Iroda által képviselt **Ringier Axel Springer Media AG** (CH-8008 Zürich, Kreuzstrasse 26., Svájc), **Blikk Kft.** (1082 Budapest, Futó utca 35-37.) és **Axel Springer- Budapest Kiadói Kft.** (1122 Budapest, Városmajor utca 11.) meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács engedélyezi, hogy a Ringier Axel Springer Media AG közvetlen egyedüli irányítást szerezzen a Blikk Kft. és az Axel Springer-Budapest Kiadói Kft. felett, miáltal az Axel Springer SE és Ringier AG közös közvetett irányítást szerez a Blikk Kft. és az Axel Springer-Budapest Kiadói Kft. felett.

A Nemzeti Média-és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa az összefonódáshoz 477/2014 (V.29.) számon: „az előzetes szakhatósági hozzájárulást megadja. Az előzetes szakhatósági hozzájárulás a kiadástól számított hat hónapon belül használható fel, amennyiben a szakhatósági hozzájárulás szempontjából meghatározó ténybeli, piaci és szabályozási körülmények a szakhatósági állásfoglalást követően nem változtak. Az előzetes szakhatósági eljárásért az Axel Springer SE és a Ringier AG által fizetendő igazgatási szolgáltatási díj megfizetésre került, az egyesített előzetes szakhatósági hozzájárulás iránti eljárás során az Axel Springer SE és a Ringier AG tekintetében egyéb eljárási költség nem merült fel.”

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Versenytanácsnál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

I n d o k o l á s

I.

A kérelmezett összefonódás

- 1) Az Axel Springer SE és a Ringier AG 2010. március 23-án kötött megállapodásukkal kölcsönösen vállalták, hogy meghatározott közép-kelet-európai államokban lévő érdekeltségeiket az általuk erre a célra alapítandó, közös irányítású Ringier Axel Springer Media AG-ban (a továbbiakban: KV) egyesítik. A két vállalkozás kérelmet nyújtott be a Gazdasági Versenyhivatalhoz a KV alapításának engedélyezésére. Az ennek nyomán indult Vj-42/2010. számú eljárást a Versenytanács 2011. május 11-én kelt végzésével megszüntette, mert a kérelmezők kérelmüket visszavonták. A visszavonás oka az volt, hogy a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: NMHH) Médiatanácsa a Gazdasági Versenyhivatal által a médiaszolgáltatásról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 171. § alapján kért szakhatósági hozzájárulást megtagadta. Erre tekintettel a Ringier AG, illetve az Axel Springer SE által egyedül irányított magyarországi vállalkozások nem kerültek a megalapított KV irányítása alá.
- 2) Annak érdekében, hogy magyarországi tevékenységeiket legalább részben közös irányításuk alá helyezhessék az Axel Springer SE és a Ringier AG úgy döntött, hogy magyarországi tevékenységeik egy részét értékesítik egy tőlük független harmadik fél, a Lumen Holding Hungary Zrt. részére, mely tranzakciót (a továbbiakban: VCP-tranzakció) a Gazdasági Versenyhivatal a Vj/6-32/2014. számú határozatával engedélyezett.
- 3) A 2) pont szerinti tranzakcióval nem érintett, egyedüli irányítása alá tartozó érdekeltségeiknek a KV közvetlen irányítása alá helyezésére nézve az Axel Springer SE és a Ringier AG 2014. január 22-én megállapodást (a továbbiakban: Megállapodás) kötött.
- 4) A Megállapodás értelmében a 3) pont szerinti tranzakció végrehajtását megelőzően a Ringier AG [.....]¹. Az Axel Springer SE pedig az Axel Springer-Budapest Kiadói Kft. (a továbbiakban: AS Budapest Kft.) irányítása alá helyezi azokat az általa irányított vállalkozásokat, [...] valamint [...].
- 5) Az Axel Springer SE és a Ringier AG a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2014. január 24-én benyújtott kérelmükben a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján a 3) pontban hivatkozott tranzakció engedélyezését kérték.
- 6) A kérelmező az Mttv. 171. § (7) bekezdése alapján a NMHH Médiatanácsához fordult előzetes szakhatósági hozzájárulásért. Erre tekintettel a vizsgáló a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 32. § (1) bekezdés alapján az eljárást 2014. március 10-én kelt Vj/7-6/2014. számú végzésével felfüggesztette. A Médiatanács 477/2014 (V.29.) számú előzetes szakhatósági hozzájárulását előírás, illetve feltétel nélkül, a Ket. 72. § (4) bekezdés a) pontja alkalmazásával (indokolást nem tartalmazó egyszerűsített döntés

¹ A továbbiakban a [...] szimbólummal jelölt részek üzleti titkot képeznek.

formájában) 2014. május 29-én adta meg, melyre figyelemmel a vizsgáló az eljárás felfüggesztését 2014. május 30-án kelt Vj/7-15/2014. számú végzésével megszüntette.

- 7) A kérelmezett összefonódás a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján – a kérelmezők nyilatkozata szerint - nem bejelentés-köteles. Az összefonódás engedélyezésére Magyarországon kívül más ország versenyhatósága előtt nem indult eljárás.
- 8) Az eljáró versenytanács 2014. június 3-i, Vj/7-23/2014. számú végzésével a Tpv. 63. § (4) bekezdése alapján a Tpv. 63. § (3) bekezdése b) pontjának alkalmazásáról döntött.

II.

Az összefonódás résztvevői

A Ringier-csoport

- 9) A Ringier AG által irányított vállalkozáscsoport (a továbbiakban: Ringier-csoport²) a világ egészére kiterjedően napilapok, magazinok, könyvek kiadásával, valamint nyomdai szolgáltatások nyújtásával foglalkozik. Emellett rendelkezik TV és rádióállomásokkal.
- 10) A 3) szerinti tranzakció végrehajtásáig a Ringier AG által az irányítása alá tartozó magyarországi vállalkozásokból a Megállapodás értelmében a jelen tranzakció végrehajtása céljából alapított Blikk Kft.-be bevételre kerülő vállalkozásrészek [lásd 4) pont] napilapok és magazinok kiadásával és azok online változatainak megjelenítésével, valamint ezen kiadványaik hirdetési felületeinek értékesítésével foglalkoznak. A VCP-tranzakció végrehajtását követően a Ringier-csoporthoz a Blikk Kft.-n kívül nem tartozik majd más magyarországi vállalkozás, a csoport külföldön honos tagjai érdemi piaci tevékenységet nem végeznek Magyarország területén.
- 11) A Blikk Kft.-be bevitt vállalkozásrészek az alábbi napilapokat és magazinokat adják ki:
 - Bulvárnapi (Blikk)
 - Vasárnapi bulvárlap (Vasárnapi Blikk)
 - Heti, kétheti női magazin (Blikk Nők)
 - Lakberendezési magazin (Blikk Nők Otthon & Kert)
 - Konyhai lapok (Blikk Nők Konyha, Blikk Nők 100 Recept)
 - Egészség és életmód magazinok (Blikk Nők Egészség, Blikk Nők Extra)
- 12) A Ringier-csoport külföldön honos tagjainak Magyarország területén elért nettó árbevétele, valamint a Blikk Kft.-be bevitt vállalkozásrészek nettó árbevétele a 2012. évben – az egymás közötti forgalom nélkül – együttesen 5 és 10 milliárd forint között volt.

² Itt és a jelen határozat további részeiben Ringier-csoport alatt annak a VCP-tranzakció megvalósulása esetén létrejövő tartalmát kell érteni [lásd még 45) pont].

Az Axel Springer-csoport

- 13) Az Axel Springer SE által irányított vállalkozáscsoport (a továbbiakban: Axel Springer-csoport³) Európa egyik vezető médiavállalkozása. Több mint 170 kiadvánnyal 36 országban van jelen, és több mint 80 weboldalt működtet.
- 14) A 3) pont szerinti tranzakció végrehajtásáig az Axel Springer SE által az irányítása alá tartozó vállalkozások körében a Megállapodás értelmében megvalósítandó változások [lásd 4) pont] eredményeként az AS Budapest Kft. és az általa irányított vállalkozások [figyelmen kívül hagyva az AS Budapest Kft.-ből a 4) pont szerint kiszervezett vállalkozásrészeket] napilapok, magazinok kiadásával és azok online változatainak megjelenítésével, valamint ezen kiadványaik hirdetési felületeinek értékesítésével foglalkoznak.
- 15) A 4) pont szerinti kiszervezést követően az AS Budapest Kft. és az általa irányított vállalkozások az alábbi napilapokat és magazinokat adják ki:
- Heti, kétheti női magazin (Kiskegyed, Tere-fere, Hölgvilág)
 - Havi női lapok (Glamour, Gyöngy, Csók és Könny)
 - Lakberendezési magazin (Kiskegyed Otthona)
 - Konyhai lapok (Kiskegyed Recepttár, Kiskegyed Konyhája, Konyha Különszám)
 - Egészség- és életmód magazinok (Kiskegyed Fitt, Kiskegyed Horoszkóp)
 - Keresztretjvény lapok (31 lap)
 - TV műsor (TVR Újság, Sárga Tv, TV Kéthetes, Színes Kéthetes, TV Revü, Tvr-Hét, Képes TV Műsor)
 - Tudományos magazinok (GEO)
 - Autós magazinok (Auto BILD)
- 16) Az AS Budapest Kft.-n és az általa irányított vállalkozásokon kívül az Axel Springer-csoportnak nincs további magyarországi tagja, külföldön honos tagjai érdemi piaci tevékenységet nem végeznek Magyarország területén.
- 17) Az Axel Springer-csoport külföldön honos tagjainak Magyarország területén elért nettó árbevétele, valamint az AS Budapest Kft. és az általa irányított vállalkozások nettó árbevétele (figyelmen kívül hagyva az AS Budapest Kft.-ből kiszervezett vállalkozásrészek nettó árbevételét) a 2012. évben – az egymás közötti forgalom nélkül – 5-10 milliárd forint között volt.
- 18) Az Axel Springer SE egy másik vállalkozással közösen irányítja a Harlequin Magyarország Kft.-t, mely havi rendszerességgel romantikus regénysorozatokat (Bianca, Tiffany, Romana, Julia, Szívhang) ad ki. A vállalkozás a 2012. évben 100-500 millió forint közötti nettó árbevételt ért el.
- 19) További két vállalkozással közösen irányítja az Axel Springer SE a Hungaropres Sajtóterjesztő Kft.-t, melynek fő tevékenysége magyar lapok külföldi terjesztés, és

³ Itt és a határozat további részeiben Axel Springer-csoport alatt annak a VCP-tranzakció megvalósulása esetén létrejövő tartalmát kell érteni [lásd még 45) pont].

külföldi sajtótermékek magyarországi értékesítése. A vállalkozás a 2012. évben 1-2 milliárd forint közötti nettó árbevételt ért el.

20) A kérelem benyújtásakor az Axel Springer SE úgy nyilatkozott, hogy [...]. 2014. július 10.-i keltezésű beadványában⁴ az Axel Springer SE úgy nyilatkozott, hogy [...].

A KV-csoport

21) A KV által irányított vállalkozáscsoportnak (a továbbiakban: KV-csoport) magyarországi tagja nincs, külföldön honos tagjai nem végeznek Magyarországon érdemi piaci tevékenységet. A csoport külföldön honos tagjai Magyarország területén a 2012. évben [...] forint nettó árbevételt értek el.

III.

A Ringier-csoport és az Axel Springer-csoport piaci helyzete

Lapkiadás

22) A nyomtatott sajtó sajátos termék, ugyanis tulajdonságai és felhasználási célja alapján ugyanaz a termék („a lap”) egyszerre elégíti ki olvasói és hirdetői igényeket. Az olvasók a nyomtatott sajtótermékeket elsősorban, mint információforrást vásárolják meg. A hirdetők (hirdetési ügynökségek) pedig hirdetés, illetőleg reklám céljára vásárolnak helyet (felületet) a nyomtatott sajtótermékekben.

Az olvasói piac

23) A nyomtatott sajtótermékeken belül léteznek:

- megjelenési gyakoriság szerint: napilapok és időszakos lapok, magazinok;
- terjesztési terület szerint: országos és regionális lapok;
- tartalom szerint: általános információkat (nemzetközi-hazai hírek, vélemények, kultúra, gazdaság, sport, stb.) tartalmazó lapok, valamint szakosított (gazdasági-pénzügyi, sport, női, bulvár stb.) lapok.

24) Az időszakos lapok (magazinok) és a napilapok eltérő fogyasztói igényeket elégítenek ki, és a különböző tematikájú (sport, gyermek, női, üzleti, lakberendezési, konyha, autó) magazinokat is más-más jellegű információk megszerzése érdekében olvassák a fogyasztók.

25) A Ringier-csoport és az Axel Springer-csoport egyaránt kiad heti, kétheti női magazinokat, lakberendezési magazinokat, konyhai magazinokat, valamint egészség- és életmód magazinokat.

26) A *heti, kétheti női magazinok* esetében a két vállalkozáscsoport együttes magyarországi részesedése az értékesített példányszám alapján 30 százalék körüli, a bevétel alapján pedig 15-20 százalék közötti.

⁴ Vj/7-40/2014.

- 27) A heti, kétheti női magazinok kiadásának legjelentősebb szereplője a Sanoma, melynek részesedése bevétel és értékesített példányszám alapján is 50 százalék feletti. A VCP-tranzakció során a Ringier AG és az Axel Springer SE irányítása alól kikerülő - és így versenytársrá váló - heti, kétheti női magazinok részesedése bevétel és értékesített példányszám alapján is 10-15 százalék közötti.
- 28) A vizsgáló által megkeresett piaci szereplő véleménye szerint új heti, kétheti női magazin megjelentetése nem ütközik különösebb nehézségbe, amit jelez, hogy az utóbbi időben sor is került új lap kiadására (Ridikül magazin). Szintén elősegítheti a piacralépést, hogy a jelenleg csupán havi női magazinokat kiadó vállalkozások esetében legfeljebb a heti/kétheti rendszerességhez szükséges frissesség biztosítása igényelhet érdemi belépési költséget.
- 29) A vizsgáló által megkeresett piaci szereplők közül a Sanoma nem látta aggályosnak az összefonódást, a másik megkeresett kiadó pedig nem foglalt állást.
- 30) A *lakberendezési magazinok* esetében a Ringier-csoport és az Axel Springer-csoport együttes magyarországi részesedése értékesített példányszám alapján 25-30 százalék közötti, bevétel alapján pedig 15 százalék körüli.
- 31) Lakberendezési magazinok kiadásával több vállalkozás is foglalkozik Magyarországon, melyek közül egy 20 százalék feletti, három 10 százalék feletti, egy pedig 5-10 százalék közötti részesedéssel rendelkezik. Az általuk kiadott lapok közül több is nagy múltú és jelentős ismeretségi (pl. Lakáskultúra, Szép Házak). Mind a felek, mind a megkeresett piaci szereplők úgy nyilatkoztak, hogy az online lakberendezési felületek nem elhanyagolható mértékű versenyt jelentenek a lakberendezési lapok számára.
- 32) A vizsgáló által megkeresett versenytársak egyike sem valószínűsítette, hogy az összefonódás az árak emelkedésével járna. Két versenytárs ugyanakkor hangot adott abbéli aggályának, hogy az összefonódás domináns pozíció kialakulásához vezethet, mely véleményüket azonban érdemi érveléssel nem támasztották alá.
- 33) A szintén mindkét vállalkozáscsoport által kiadott *konyhai magazinok*, valamint *egészség- és életmód magazinok* esetében az együttes részesedésük értékesített példányszám és bevétel alapján sem éri el a 15 százalékot.

Hirdetői piac

- 34) Magyarországon a hirdetésre (reklámra) fordított összeg a 2009. év óta folyamatosan csökken, és a hirdetési árak is csökkenő tendenciát mutatnak.
- 35) A hirdetéseknek a célközönséghez való eljuttatása érdekében a hirdetők gyakran egyidejűleg több médiumot is felhasználnak, a hirdetési lehetőségek kombinációját (un. médiamix-et) alkalmazva.
- 36) A nyomtatott sajtó egésze tekintetében a Ringier-csoport és az Axel Springer-csoport együttes részesedése a magyarországi hirdetési bevételekből kevesebb, mint 20 százalék, az online hirdetésekben való együttes részesedésük szintén 20 százalék alatti. A lakberendezési magazinokban – összhangban a lap profijával – elsősorban a lakhatással kapcsolatos áruk hirdetése jelennek meg. A Ringier-csoport és az Axel Springer-csoport együttes részesedése a lakberendezési lapokban megjelenő hirdetések magyarországi forgalmából nem éri el a 20 százalékot.

Nyomdai szolgáltatás

- 37) Az Axel Springer-csoport által végzett coldset nyomdai szolgáltatás olyan eljárás, melyet túlnyomó részben a napilapok nyomtatása esetén alkalmaznak.
- 38) Coldset nyomdai szolgáltatást az Axel Springer-csoport mellett több vállalkozás is végez Magyarországon: InformMédia (Debrecen), Lapcom (Szeged, Győr), Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft. (Lajosmizse), Pannon Lapok Társasága (Veszprém), Komáromi Nyomda Kft. (Komárom). Szintén coldset nyomdával rendelkezik egy, a VCP-tranzakció révén a Ringier AG irányítása alól kikerülő vállalkozás. Ez a vállalkozás így szintén a jelen összefonódás végrehajtása esetén létrejövő vállalkozáscsoport versenytársa lesz a coldset nyomdai szolgáltatás tekintetében.
- 39) Az Axel Springer-csoport részesedése a coldset nyomdai szolgáltatás magyarországi forgalmából 25-30 százalék közötti, a coldset nyomdai kapacitásokból pedig 20-25 százalék közötti mértékben részesedik.

IV.

Az engedélykérelmi kötelezettség

Összefonódás

- 40) A Tpvt. 23. § (1) bekezdés a) pontja alapján vállalkozások összefonódása jön létre, ha a vállalkozás része a vállalkozástól független másik vállalkozás részévé válik. A Tpvt. 23. § (5) bekezdése szerint vállalkozásrésznek minősülnek az olyan eszközök vagy jogok, amelynek megszerzése önmagában vagy a vállalkozás rendelkezésére álló eszközökkel és jogokkal együtt elégségesek a piaci tevékenység végzéséhez.
- 41) A Tpvt. 23. § (1) bekezdés b) pontja alapján vállalkozások összefonódása jön létre, ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett irányítást szerez egy vagy több, tőle független vállalkozás felett. A Tpvt. 23. § (2) bekezdés a) pontja szerint közvetlen irányítással rendelkezik a vállalkozás, ha a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel rendelkezik.
- 42) A Versenytanács Tpvt.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2012., 23.33 pontja szerint „... közömbös, hogy az irányítást milyen konstrukcióban (mennyi lépcsőben, hány jogügylet révén) szerezték meg, feltéve, hogy a végeredmény végül egyetlen összefonódást alapoz meg. Ehhez az eljáró versenytanács álláspontja szerint is – összhangban a Bizottság gyakorlatával [lsd. a Bizottság közleménye a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet szerinti egységes jogalkalmazásról (2008/C 95/01)] – meg kell határozni az ügyletek mögötti valós gazdasági célt. [...] Egyetlen összefonódás állhat ezért fenn [...], ha ugyanaz(ok) a vásárló(k) az irányítást végső soron egyetlen üzleti tevékenység, vagyis egyetlen gazdasági egység felett, több, de egymást feltételező jogügylettel szerzik meg, függetlenül attól, hogy az ügyletek önállóan irányításszerzésnek minősülnek-e, illetve hogy az eladók egyazon vállalkozás-csoportba tartoznak-e. (Vj-59/2012., Vj-88/2012.)” Az eljáró versenytanács szerint tehát a különböző ügyletek egyetlen összefonódássá kapcsolódása olyan tartalmi kérdés, amelyet az ügyletek mögötti valós gazdasági cél határoz meg.

Ebből következően az irányításváltozás Tpv. 23. § (1) bekezdése szerinti azonosítását is tartalmilag, ezen gazdasági cél mentén kell elvégezni. (vö. Vj-52/2013 és Vj-29/2014).

- 43) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a jelen összefonódás valós gazdasági célja nem vitathatóan a Ringier-csoport 10) és 11) pont szerinti, valamint az Axel Springer-csoport 14) és 15) pont szerinti tevékenységeinek a Ringier AG és az Axel Springer SE közös (közvetett) irányítása alá vonása. E gazdasági cél megvalósítása érdekében [...] . Erre tekintettel az eljáró versenytanács a *formáját tekintve* a KV-nak a Blikk Kft. és az AS Budapest Kft. feletti közvetlen irányításszerzéseivel megvalósuló összefonódást *tartalmilag* a 23. § (1) bekezdés b) pontja szerinti irányításszerzés *mellett*, a Blikk Kft.-be a 4) pont szerinti előzetes lépésekkel bevitt vállalkozásrészeknek a Tpv. 23. § (1) bekezdés a) pontja szerinti megszerzésének is minősítette. Szintén vállalkozásrész megszerzésének minősítette az eljáró versenytanács az AS Budapest Kft. feletti irányításszerzést, az ugyanis *tartalmilag* a vállalkozásnak a 4) pont szerinti lépésekkel kiszervezett részén túlmenő részének KV általi megszerzését jelenti (lásd Versenytanács Tpv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2013., 27.1.)
- 44) A Szerződés értelmében az összefonódás végrehajtását megelőzően a Ringier AG és az Axel Springer SE által megteendő (a vállalkozás-csoportjaikon belüli, és így külön összefonódásnak nem minősülő) előzetes lépéseket [lásd 4) pont] az eljáró versenytanács nem tekintette olyan körülményeknek („feltételeknek”), amelyeknek előzetes megvalósítása szükséges feltétele lenne a kérelem benyújtásának és elbírálásának. Azok végrehajtásában ugyanis a felek a Szerződésben megállapodtak (akaratgyezségre jutottak), és azok megvalósítása kizárólag a felektől függ, ezért az összefonódásnak valamely előzetes lépés elmaradása miatti meghiúsulása versenyjogi tartalmát tekintve nem különbözne attól az esettől, ha az összefonódást a felek bármilyen más okból (pl. érdekmúlás) az engedélyezés ellenére végül nem valósítanák meg [(lásd Vj-4/2014. 17) pont].
- 45) Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy a jelen összefonódás versenyjogi szempontból szorosan összefügg a VCP-tranzakcióval, melynek során a Ringier AG és az Axel Springer SE vállalkozásokat és vállalkozásrészeket idegenít el. Erre tekintettel a jelen összefonódással érintett vállalkozások beazonosítását (és az alapján az engedélykerési kötelezettséget) és a versenyhatásokat (és azokra tekintettel az összefonódás elbírálását) egyaránt azon feltételezés mellett kell vizsgálni, hogy a VCP-tranzakció megvalósul, és így az annak keretében elidegenített vállalkozások és vállalkozásrészek már nem tartoznak a Ringier-, illetve az Axel Springer-csoportba.
- 46) Az eljáró versenytanács az előzők ellenére nem látott lehetőséget a jelen eljárás tárgyát képező tranzakció és a VCP-tranzakció egyetlen összefonódásként történő kezelésére, mert – összhangban a hivatkozott 23.33. számú elvi jelentőségű döntésben foglaltakkal – több tranzakció egy összefonódásként való kezelésének elengedhetetlen feltétele, hogy az egyes tranzakciókban az irányítást megszerző vállalkozások ugyanazon vállalkozáscsoportba tartozzanak.
- 47) Az eljáró versenytanács a két tranzakció egy eljárásban történő elbírálására nem csak azért nem látott lehetőséget, mert a Tpv. jelen eljárásban alkalmazandó 44. § (1) bekezdése az eljárások egyesítését lehetővé tevő Ket. 33/B. §-ának alkalmazását kizárta, hanem azért is, mert a VCP-tranzakcióval megvalósuló összefonódás elbírálása nem függ a jelen összefonódás versenyjogi sorsától. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a kölcsönös elbírálhatóság elengedhetetlen feltétel (lásd Vj-83/2004. és Versenytanács Tpv.-vel

kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2013., 23.34.), annak hiányában az egy eljárásban történő elbírálásra az sem adhat alapot, ha – mint a jelen esetben – az érintettek megállapodásaikban mindkét összefonódás feltételeként jelölték meg a másik végrehajthatóságát.

- 48) Az előzőek ugyanakkor nem jelentik azt, hogy a Gazdasági Versenyhivatal két egymással összefüggő, de csak külön-külön eljárásban elbírálható összefonódás vizsgálatát egymástól teljesen elkülönülten végezné. Abban az esetben, ha a két összefonódás közül az egyik időben vagy logikailag megelőzi a másikat (mint jelen esetben a VCP-tranzakció a jelen összefonódást), akkor az eljáró versenytanács először a logikailag vagy időben a másikat megelőző összefonódásról dönt, és csak annak feltételek és kötelezettségek előírása nélküli engedélyezhetősége esetén hoz döntést a másik összefonódásról.

A küszöbértékek

- 49) A Tpvt. 24. § (1) bekezdés szerint a vállalkozások összefonódásához a Gazdasági Versenyhivaltól engedélyt kell kérni, ha valamennyi érintett vállalkozás-csoport [26. § (5) bekezdés], valamint az érintett vállalkozás-csoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenötmilliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozás-csoportok között van legalább két olyan vállalkozás-csoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozás-csoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt ötszázmillió forint felett van. A Tpvt. 27. § (4) bekezdése alapján vállalkozásrész esetében az azt értékesítő vállalkozás által az értékesített eszközök és jogok hasznosításával elért előző évi nettó árbevételt kell figyelembe venni.
- 50) Az eljáró versenytanács a Tpvt. 24. § (1) bekezdése alapján küszöbszámítás szerint az összefonódással érintett vállalkozáscsoportoknak a közvetlen irányítást és a vállalkozásrészeket megszerző KV-csoportot, valamint a Ringier-csoportot és az Axel Springer-csoportot tekintette. A Ringier-csoport azon tagja esetében (Blick Kft.), amelybe az 4) pont szerinti előzetes lépésekkel vállalkozásrészek kerülnek bevitelre, e vállalkozásrészeknek a Tpvt. 27. § (4) bekezdése szerint számított nettó árbevételét vette figyelembe az eljáró versenytanács, mert ezen vállalkozásrészek megszerzése is tartalma szerint az összefonódás részét képezi [lásd 43) pont]. Az Axel Springer-csoportba tartozó AS Budapest Kft. esetében annak a 4) pont szerint kiszervezett részei nélküli részének a Tpvt. 27. § (4) bekezdés szerint számított nettó árbevétele került figyelembe vételre.
- 51) Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy annak ellenére tekintette a Ringier-csoport és az Axel Springer-csoport egészét érintett vállalkozáscsoportoknak, hogy azoknak a KV közvetlen irányítása alá tartozó részei felett megszűnik a Ringier AG, illetve az Axel Springer SE közvetlen egyedüli irányítási joga. Egyidejűleg ugyanis a vállalkozáscsoportok ezen részeinek a Ringier AG és az Axel Springer SE közvetett közös irányítójává, és ezáltal az összefonódás közvetlen résztvevőjévé válik (lásd Versenytanács Tpvt.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2013., 26.4.).
- 52) Az összefonódásban az előzőek szerint érintett vállalkozáscsoportoknak (a KV-, a Ringier- és az Axel Springer-csoport) a Tpvt. fent hivatkozott rendelkezései alapján figyelembe veendő (a Ringier-csoportba tartozó Blick Kft. és az Axel Springer csoportba tartozó AS Budapest Kft. esetében az 50) pontban foglaltak szerint számított) nettó

árbevétele utolsó hitelesen lezárt⁵ (2012.) évben [Lásd Versenytanács Tpvt.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2013.: 24.3.] együttesen meghaladta a 15 milliárd forintot, és ezen belül kettő (Ringier-csoporté és Axel Springer-csoporté) az 500 millió forintot, vagyis az összefonódás eléri a Tpvt. 24. § szerinti (az engedélykerési kötelezettség feltételét képező) értékeket. Ezért a jelen összefonódáshoz a Gazdasági Versenyhivatal engedély szükséges. Meg kell jegyezni, hogy az előzőek szerinti elvi jelentőségű döntés ugyan nem rögzíti, de az eljáró versenytanács álláspontja szerint a kérelem benyújtásának és a kérelem jogszerű benyújthatóságának [Tpvt. 28. § (2) bekezdés] időpontjai közül a korábbi időpontban rendelkezésre álló utolsó hitelesen lezárt üzleti év nettó árbevételét kell figyelembe venni akkor is, ha azt követően már rendelkezésre állnak az előző üzleti évre vonatkozó hiteles adatok. Nem szabad ugyanis semmilyen bizonytalanságot keletkeztetni abban a tekintetben, hogy valamely összefonódás engedélykötelesnek minősül-e a kérelem jogszerű benyújtásának időpontjában, mert az engedélykerési kötelezettség elmulasztása súlyos jogkövetkezményekkel járhat.

- 53) Fentiekből következően az eljáró versenytanács az Axel Springer-csoporthoz kapcsolódó nettó árbevételként vette figyelembe az Axel Springer SE által más vállalkozással közösen irányított Harlequin Magyarország Kft. nettó árbevételének arányos részét (felét), annak ellenére, hogy a jelen eljárás lezárását megelőzően az Axel Springer SE szerződést kötött a vállalkozásban meglévő részesedésének elidegenítésére, miáltal megszűnt közös irányítói helyzete. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint ugyanis az engedélykerési kötelezettség alapjául szolgáló nettó árbevétel a kérelem benyújtásának vagy a kérelem jogszerű benyújthatóságának [Tpvt. 28. § (2) bekezdés] időpontjai közül a korábbi időpontban a kérelmezők által irányított vállalkozások figyelembe vételével kell megállapítani. Tekintettel arra, hogy Harlequin Kft. feletti irányítás megszűnését eredményező megállapodás csak az engedély iránti kérelem benyújtását követően került megkötésre, ezért a vállalkozást a nettó árbevétel számításakor figyelembe kell venni.

V.

Az összefonódás értékelése

- 54) A Tpvt. 30. § (2) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha – az (1) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.
- 55) A Tpvt. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján az eljáró versenytanács az összefonódások horizontális-, vertikális-, portfólió- és konglomerátum hatásait vizsgálta [lásd a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 3/2009. számú Közleménye (a továbbiakban: Közlemény) 12. pontját].

⁵ „Főszabályként a vállalkozás auditált éves mérlegbeszámolójában foglaltak minősülnek hiteles információnak. Analógiaként a Tpvt. 24. § (1) bekezdése tekintetében is alkalmazható a Tpvt. 78. § (2) bekezdésében foglalt azon rendelkezés, mely szerint, ha az előző üzleti évben elért nettó árbevételről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, akkor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év nettó árbevétele az irányadó (Vj-18/2009.)”

Az érintett piacok

- 56) A Tptv. 14. § értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett termékpiac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell számításba venni, amelyen kívül a) a fogyasztó, illetve az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.
- 57) Az összefonódással érintett piacoknak minősülnek mindazok a piacok, amelyeken az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet fejt ki. Erdemben azonban csak azon érintett piacok vizsgálata szükséges, amelyekre nézve a fenti 55) pont szerinti versenyhatások fennállhatnak. Miután a KV-csoport a magyar piacon érdemben nincs jelen az összefonódás versenyhatásait a Ringier-csoport és az Axel Springer-csoport tevékenységeivel összefüggésben kell vizsgálni.

Árupiacok

- 58) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint – egyezően a Versenytanács korábbi döntéseivel (Vj-169/2004., Vj-155/2008.) – a napilapok és az időszakos lapok (magazinok), továbbá azokon belül az eltérő tematikájú lapok olvasói szempontból elkülönült árupiacokhoz tartoznak. Az azonos tematikájú időszakos lapok (így a heti, kétheti női magazinok, a lakberendezési magazinok, a konyhai magazinok, az egészség- és életmód magazinok) azonos árupiacokhoz tartoznak.
- 59) A hirdetési piac meghatározását a Versenytanács eddigi döntéseiben nyitva hagyta, és annak egyértelmű meghatározását az eljáró versenytanács a jelen eljárásban sem látta szükségesnek. Álláspontja szerint ugyanis nincs olyan reálisan szóba jöhető árupiac meghatározás, amely mellett káros versenyhatások merülnének fel a hirdetés piacán [lásd 67) pont].
- 60) A más típusú nyomdai szolgáltatásoktól eltérő árupiacokhoz tartozónak minősítette az eljáró versenytanács a coldset nyomdai szolgáltatást.

Földrajzi piac

- 61) Érintett földrajzi piacként az eljáró versenytanács a fenti árupiacok mindegyike esetében Magyarország egész területét vizsgálta.

Az összefonódás hatásainak értékelése

Horizontális hatások

- 62) Az összefonódásnak horizontális összefüggésben azokon az érintett piacokon lehet hatása a gazdasági versenyre, amelyeken az összefonódásban résztvevő vállalkozáscsoportok (ténylegesen vagy potenciálisan) jelen vannak.
- 63) A Ringier-csoport és az Axel Springer-csoport azonos tevékenysége a lapkiadás és a lapok hirdetési felületeinek értékesítése.

- 64) A lapkiadás olvasói piaca tekintetében a konyhai magazinok, valamint az egészség- és életmód magazinok esetében a Ringier-csoport és az Axel Springer-csoport együttes érintett piaci részesedése nem éri el azt a mértéket (20 százalék), amely felett felmerülhetnek káros horizontális hatások.
- 65) A heti, kétheti női magazinok esetében a két vállalkozáscsoport együttes részesedése példányszám alapján meghaladja azt a mértéket (20 százalék), amely alatt a Közlemény alapján egyértelműen kizárhatók a káros horizontális hatások. Az eljáró versenytanács ennek ellenére nem azonosított beavatkozásra alapot adó horizontális versenyaggályt, figyelemmel az érintett piacon jelenlévő jelentős súlyú versenytársra (Sanoma) és a piacra lépés nem jelentős korlátaira is, továbbá arra is, hogy a havi női magazinok kiadói számára a belépés korlátai különösen enyhék [lásd 28) pont]. Tekintettel volt az eljáró versenytanács arra is, hogy a megkeresett piaci szereplők nem fogalmaztak meg aggályt az összefonódással kapcsolatosan ezen érintett piac esetében. Szintén a beavatkozás ellen szóló körülményként értékelte az eljáró versenytanács azt, hogy a VCP-tranzakciót is figyelembe véve az érintett piacon nem csökken az egymástól független szereplők száma, mert annak révén az eddig a Ringier AG, illetve az Axel Springer SE által irányított vállalkozások által kiadott egyes heti, kétheti női magazinokat egy tőlük független vállalkozás fogja kiadni.
- 66) A lakberendezési magazinok esetében a két vállalkozáscsoport együttes érintett piaci részesedése példányszám alapján, ha nem is jelentős mértékben, de szintén 20 százalék feletti. Ez alapján azonban az eljáró versenytanács álláspontja szerint szintén nem azonosítható versenyprobléma, figyelemmel mindenek előtt a nem csekély számú, jól bevezetett versenytársi lapra, továbbá az online lakberendezési felületek irányából jelentkező nem elhanyagolható versenynyomásra [lásd 31) pont]. Erre az érintett piacra is igaz továbbá, hogy a VCP-tranzakció folyamányaként nem csökken az egymástól független szereplők száma. A megkeresett piaci szereplők közül ugyan ketten aggódalmuknak adtak hangot az összefonódással kapcsolatosan, azt azonban versenyjogilag értékelhető érvekkel érdemben nem támasztották alá. Ezért az eljáró versenytanács inkább a megkeresett piaci szereplők azon egységes vélekedésének tulajdonított jelentőséget, hogy az összefonódás valószínűsíthetően nem vezet majd az árak emelkedéséhez.
- 67) A lapkiadás hirdetési piaca tekintetében a nyomtatott és az online sajtóban, mint – esetleges speciális kivételektől eltekintve (Vj-62/2007.) – lehetséges legszűkebb árupiacokon, a Ringier- és az Axel Springer-csoport együttes részesedése nem éri el azt a mértéket (20 százalék), amely felett felmerülhetnek káros horizontális hatások. Nem zárható ki ugyan, hogy a fenti érintett piacokon belül a hirdetés szempontjából specialitásokkal [lásd 36) pont] rendelkező lakberendezési lapok elkülönült érintett piacot alkotnak. Ennek részletes vizsgálatát azonban az eljáró versenytanács szükségtelennek tartotta, mert a két vállalkozáscsoport együttes részesedése ezen az esetlegesen elkülönülő érintett piacon sem éri el a 20 százalékot.

Vertikális hatás

- 68) Egy összefonódásnak akkor lehetnek vertikális hatásai, ha az érintett vállalkozáscsoportok a termelési-értékesítési lánc egymást követő fázisaiban tevékenykednek, ami megteremtheti az érdekeltséget arra, hogy az egyik (vagy mindkét) piacon jelentékeny piaci erővel rendelkező vállalkozáscsoport ezt a piaci erőt kihasználja, azaz valamely

(vagy mindkét) piacon versenyt korlátozó magatartást folytasson, lezárva az adott piacot (pl. szerződéskötéstől való indokolatlan elzárkózással, árprés révén stb.).

- 69) Az összefonódásban résztvevő vállalkozáscsoportok között az Axel Springer-csoport coldset nyomdai szolgáltatási tevékenysége, és a Ringier-csoport napilap kiadási tevékenysége között áll fenn vertikális kapcsolat.
- 70) A coldset nyomdai szolgáltatások érintett piacán azonban az Axel Springer-csoport részesedése nem éri el azt a mértéket (30 százalék), amely felett a Közlemény alapján káros vertikális hatással kellene számolni.

Portfólió hatás

- 71) A portfólió hatás az összefonódás révén létrejövő vállalkozáscsoport által gyártott (forgalmazott) áruk körének bővüléséből adódik. Ez különösen akkor járhat káros versenyhatásokkal, ha egymást kiegészítő (azonos vevők által vásárolt) áruk gyártói (forgalmazói) kerülnek egy vállalkozáscsoportba. Ebben az esetben ugyanis, ha az egyik vállalkozáscsoport valamely áru(k) piacán magas piaci részesedéssel rendelkezik, akkor az összefonódás következtében bővülő vállalkozáscsoport más áru(k) piacán képes lehet versenykorlátozó magatartás (pl. árukapcsolás) érvényesítésére.
- 72) A Ringier-csoport és az Axel Springer-csoport különböző érintett piacokhoz tartozó lapjainak a közös irányítású KV-ba egyesítése versenyjogi tartalmát tekintve nem különbözik attól a helyzettől, mintha a két vállalkozáscsoport egyikének a tevékenysége bővülne a másik vállalkozáscsoport tevékenységével. Az adott esetben azonban a KV-ba bevitt (jelenleg egymástól független vállalkozások által kiadott) lapok esetében nem voltak azonosíthatók olyan kapcsolódások, amelyek alapján az összefonódás következtében akár az olvasói, akár a hirdetői piacon portfólió hatással kellene számolni.

Konglomerátum-hatás

- 73) Konglomerátum-hatásról akkor beszélhetünk, ha – jóllehet külön-külön vizsgálva egyetlen érintett piacon sem jön létre vagy erősödik meg gazdasági erőfölényes helyzet – összességében számottevően javul a vállalkozáscsoport vagyoni, pénzügyi illetve jövedelmi helyzete.
- 74) Az összefonódásnak nem voltak azonosítható konglomerátum-hatás, figyelemmel arra is, hogy az összefonódás révén egy vállalkozáscsoportba kerülő vállalkozásoknak ugyanazok a vállalkozások (Ringier AG, Axel Springer SE) lesznek az irányítói, mint akik az összefonódást megelőzően voltak. A változás csak annyi, hogy a korábbi egyedüli irányításaik közös irányításaikká alakulnak át, ami azonban a közös irányításuk alá kerülő vállalkozások pénzügyi helyzetét valószínűsíthetően nem érinti.

Összegzés

- 75) Mindezek alapján az eljáró versenytanács a Tpv. 77. § (1) bekezdés a) pontja szerinti határozatában – egyezően a Tpv. 71. § (2) bekezdés c) pontja szerinti vizsgálói indítvánnyal – a kérelmezett összefonódást engedélyezte.

VI. Eljárási kérdések

- 76) A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpv. 45. §-án, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik a bíróság hatáskörébe (Tpv. 86. §), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
- 77) Az eljáró versenytanács határozatát – a Tpv. 73. § (2) bekezdésének alkalmazásával – tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
- 78) Az eljáró versenytanács 2014. június 3-i, Vj/7-23/2014. számú végzésével a Tpv. 63. § (4) bekezdése alapján a Tpv. 63. § (3) bekezdése b) pontjának alkalmazásáról döntött, mire tekintettel a jelen eljárásban nem alkalmazta a Ket. 72. § (4) bekezdés a) pontja szerinti egyszerűsített döntést. [lásd a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Versenytanács elnökének 2/2013. számú közleménye 12. a) pontját]
- 79) A Ket. 72. § (1) bekezdés db) pontja szerint a határozat rendelkező részének tartalmaznia kell a szakhatóság megnevezését és állásfoglalása rendelkező részét, míg az indokolásnak az ugyanezen bekezdés ed) pontja alapján a szakhatósági állásfoglalás indokolását. Minthogy a Médiatanács előzetes szakhatósági hozzájárulását a Ket. 72. § (4) bekezdés a) pontja alkalmazásával hozta meg, ezért az indokolás mellőzésre került.
- 80) A kérelmezők a Tpv. 62. § (1) bekezdés b) pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjat, továbbá az eljáró versenytanács Tpv. 63. § (3) bekezdés b) pontjának alkalmazásáról szóló Tpv. 63. § (4) bekezdése szerinti döntését követően a Tpv. 62. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően kiegészített igazgatási szolgáltatási díjat határidőben lerótták.
- 81) Az eljárást befejező döntést a Tpv. 63. § (3) bekezdésének bb) pontja szerint a hiánytalan kérelem, illetve a hiánypótlás beérkezését követő naptól számított négy hónapon belül kell meghozni. A kérelmezők a vizsgáló által a Tpv. 68. § (4) bekezdése alapján elrendelt hiánypótlást 2014. március 11-én teljesítették, így az ügyintézési határidő kezdőnapja – figyelemmel a Tpv. 63. § (3) bekezdésére – 2014. március 12. Ennek megfelelően – figyelemmel a Ket. 33. § (3) bekezdésének c) és e) pontjára, melyek értelmében a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő, továbbá az eljárás felfüggesztésének időtartama (a jelen eljárásban az időbeli átfedések kiszűrével: 99 nap) az ügyintézési határidőbe nem számít be – az ügyintézési határidő 2014. október 19.

82) Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpvt. 83. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2014. július 22.

Dr. Tóth András s.k.
a Versenytanács elnöke
előadó versenytanácstagként eljárva

Dr. Bara Zoltán s.k.
versenytanács tag

Dr. Kőhalmi Attila s.k.
versenytanács tag